

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Varkenshouderij en mestverwerking Willems Beheer BV te America

Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport

15 juli 2009 / rapportnummer 1928-115

1. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLINGEN

Willems Beheer BV is voornemens haar bedrijf met 3.952 vleesvarkens aan de Hoebertweg 15 te America uit te breiden:

- naar 7.000 gespeende biggen en 16.896 vleesvarkens;
- met een vergistingsinstallatie met een capaciteit van maximaal 80.000 m³ per jaar en
- met vier warmtekrachtkoppelingen.

Bovendien is het voornemen om mest (digestaat) op de locatie te verwerken. Hiervoor wordt een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

De Commissie heeft op 4 maart 2009 al een advies uitgebracht over het MER voor dit voornemen. Zij concludeerde toen dat ook na aanvulling van het MER essentiële informatie ontbrak om een goed besluit te kunnen nemen over de vergunningaanvraag. Op 30 maart 2009 heeft de initiatiefnemer nieuwe MER informatie aangeleverd. Deze aanvulling is eveneens ter inzage gelegd.

De Commissie is van oordeel dat nog altijd essentiële informatie in het MER en de aanvullingen daarop ontbreekt:

- de luchtkwaliteitsberekeningen in de aanvulling komen niet overeen met het (op tekening) voorziene ventilatiesysteem en
- de emissies van ammoniak, geur en fijn stof worden onderschat. Bij geurgevoelige punten kan dit tot normoverschrijding leiden.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe, waarbij zij tevens ingaat op haar eerdere beoordeling in maart 2009.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

Emissiepunten

Het MER

In het MER was een luchtwasser beschreven die niet volgens de uitvoeringseisen van leaflet BWL 2007.01 wordt uitgevoerd, met als gevolg dat de fijn stof-, geur- en ammoniakemissies hoger konden zijn dan in het MER was verondersteld. Bovendien was niet aangegeven hoe de veronderstelde hoge uittreed-snelheid van de ventilatielucht wordt gerealiseerd en of deze in werkelijkheid in de praktijk wel haalbaar is. Indien dit niet haalbaar is, kan dit leiden tot hogere emissies dan beschreven was in het MER. Aangezien op het geurgevoelig object gelegen aan de Nieuwe Peeldijk 30 reeds de maximale toelaatbare geurbelasting bereikt is, ontstaat bij elke toename een overbelaste situatie. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER een luchtwasser toe te passen die voldoet aan de uitvoeringseisen. Tevens adviseerde de Commissie de haalbaarheid van de gehanteerde hoge luchtsnelheden te onderbouwen en het extra energieverbruik dat nodig is voor realisatie van die hoge snelheden te beschrijven.

Advies 4 maart 2009

In de aanvulling was een onderbouwing aangeleverd om aan te tonen dat het ventilatiesysteem in de praktijk met de veronderstelde hoge uittreedsnelheid kon functioneren. De Commissie achtte dit echter nog steeds niet aannemelijk gemaakt, vooral bij hoge ventilatiedebieten. Deze conclusie was mede gebaseerd op de beschrijving van de opstelling van de wassers bij de stallen 8 en 9, waarbij was vermeld dat de uitlaatopeningen naar elkaar toe werden geplaatst. Daardoor zou er een verticale luchtstroming ontstaan. De Commissie verwachtte dat wanneer de uitgaande lucht naar elkaar toe werd geblazen er turbulentie zou ontstaan, waarbij niet alleen de weerstand in het systeem zou toenemen, maar ook de berekende uittreedsnelheid en ventilatiehoeveelheid niet zouden worden gerealiseerd. In dat geval zou de geurbelasting op het geurgevoelig object gelegen aan de Nieuwe Peeldijk 30, waar reeds de maximale toelaatbare belasting bereikt is, toenemen. Bovendien werd gewerkt met een vaste uitlaatopening, hetgeen inhoudt dat niet onder alle omstandigheden de vereiste uittreedsnelheid of de gewenste ventilatiehoeveelheid kan worden gerealiseerd. Immers de uitlaatopening bepaalt mede de uittreedsnelheid van de ventilatielucht.

Bovendien was in § 3.2 van de aanvulling van 24 april 2008 aangegeven dat luchtconditionering werd toegepast. Dit bleek niet uit de berekeningen in de aanvulling in bijlage 2 van de aanvulling. Het al of niet toepassen van luchtconditionering is van invloed op het functioneren van het systeem, als gevolg van de extra weerstand die wordt opgebouwd door dit systeem. Indien de totale weerstand over het gehele systeem te hoog oploopt, kunnen de berekende uittreedsnelheid en ventilatiehoeveelheid niet worden gerealiseerd. Daardoor konden de milieueffecten aangaande ammoniak, geur, fijn stof en energieconsumptie negatiever zijn dan in het MER en de aanvulling berekend was. De Commissie concludeerde dat de gehanteerde cijfers bij de berekeningen van de luchtweerstanden in het ventilatiesysteem onvoldoende waren onderbouwd en daarmee onvoldoende was aangetoond of het systeem in de praktijk kan functioneren. Daarmee was ook niet vast te stellen of de beschreven milieueffecten realistisch zijn. De Commissie adviseerde om de totale weerstand van het ventilatiesysteem opnieuw te laten berekenen, rekening houdend met de opstelling van de luchtwassers en de verwachte turbulentie die daardoor zou ontstaan.

Aanvulling op het MER van 30 maart 2009

De Commissie constateert dat de gevraagde berekeningen van de weerstanden niet (volledig) zijn aangeleverd:

- volgens de bijhorende tekeningen wordt plafondventilatie toegepast. Dit is niet in overeenstemming met de berekeningen in bijlage 3, waarin vermeld staat dat gebruik gemaakt wordt van het 'Oolman' ventilatiesysteem. Daardoor is niet te bepalen van welke maximale ventilatiecapaciteit dient te worden uitgegaan bij de dimensioneringsberekeningen;
- weliswaar wordt in bijlage 3, pagina 12 een tabel gepresenteerd met verschillende luchtweerstanden van ventilatiekanalen. Het is echter niet duidelijk welke gegevens van toepassing zijn voor de verdere berekening van de totale weerstanden van het gehele ventilatiesysteem;

- niet alle weerstanden zijn in de aangeleverde informatie meegenomen, zoals bijvoorbeeld de weerstand die ontstaat bij maximale ventilatie als gevolg van een vaste uitlaatopening;
- de dimensioneringsberekening gaat uit van een ventilatiedebiet van 47,1 m³/h. Daarbij is uitgegaan van de meest gunstige omstandigheden. In de praktijk is dit de 'best case situatie'. Er is een zeer reële kans dat de in het MER en de aanvullingen vermelde emissies negatiever kunnen uitvallen. Het MER en de aanvullingen missen een beschrijving van een 'worst case scenario' met bijbehorende noodzakelijke voorzieningen.

Door de tegenstrijdigheid en het ontbreken van een 'worst case scenario' concludeert de Commissie dat niet is vast te stellen of het ventilatiesysteem juist gedimensioneerd is. De effectbeschrijvingen voor ammoniak, geur en fijn stof zijn daarmee onvoldoende onderbouwd. Voor geur kan dit op een aantal geurgevoelige punten tot normoverschrijding leiden.

- De Commissie is van mening dat essentiële informatie over de emissies naar de lucht in het MER en de aanvullingen daarop ontbreekt.

Geurgevoelige objecten

Het MER

In het MER werd geconcludeerd dat de kassen geen geurgevoelige objecten zijn. De Commissie adviseerde om in een aanvulling te beoordelen of de kassen geurgevoelige objecten zijn volgens de Wet geurhinder en veehouderij en aan te geven wat de consequenties daarvan zijn voor de haalbaarheid van het voornemen.

Advies 4 maart 2009

In de aanvulling op het MER werd aangegeven dat er in de kassen niet permanent mensen aanwezig zijn, waardoor de kassen geen geurgevoelige objecten zijn. De Commissie concludeerde op dat moment dat alle informatie voor de beoordeling van de tuinbouwkassen als mogelijk geurgevoelige objecten waren gegeven.

Aanvulling op het MER van 30 maart 2009

Mede op basis van recente jurisprudentie¹ constateert de Commissie dat er geen eenduidigheid is over de vraag of de tuinbouwkassen en de champignonkwekerij juridisch aangemerkt dienen te worden als 'geurgevoelig objecten'. Indien de betreffende uitspraken ertoe leiden dat tuinbouwkassen en/of champignonkwekerijen wel beschouwd worden als geurgevoelige objecten dan missen het MER en de aanvullingen daarop essentiële informatie. Immers in het MER en de aanvulling is wel aangegeven wat de geurbelasting is op de tuinbouwkassen en de champignonkwekerij in de directe omgeving, maar is bij de bepaling van de geurbelasting ten onrechte uitgegaan van het middelpunt van de receptor en niet van het dichtst bij de veehouderij gelegen punt op de gevel van de receptor.

¹ Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, uitspraak zaaknummer 200801961/1, d.d. 11 maart 2009; Rechtbank Middelburg uitspraak JvG/JN.147702, d.d. 2 juli 2009.

- De Commissie concludeert dat, indien tuinbouwkassen of champignonkwekerijen als geurige objecten worden beschouwd, in het MER en de aanvullingen daarop essentiële informatie ontbreekt, omdat geen zicht wordt gegeven over de belasting op het dichtst bijzijnde punt van het geurige object.

Luchtkwaliteit

Het MER

De Commissie constateerde dat de beoordeling van de fijn stofemissies aan de Wet milieubeheer niet had plaatsgevonden op de inrichtingsgrens, terwijl van toepassing zijnde regelgeving dat wel vereist. De Commissie adviseerde om de toetsing aan de grenswaarden voor concentraties van fijn stof te baseren op de fijn stof concentratie op de inrichtingsgrens.

Advies 4 maart 2009

In een aanvulling zijn nieuwe berekeningen uitgevoerd. Hieruit bleek dat de normen voor fijn stof niet werden overschreden. Echter voor de vleesvarkens was gerekend met de fijn stofemissiefactoren die bestemd zijn voor gespeende biggen. Aangezien de emissie van vleesvarkens ongeveer het dubbele bedraagt ten opzichte van de emissie van gespeende biggen, was de totale emissie voor fijn stof onderschat met ruim 75%. Of hierdoor de grenswaarden voor concentraties werden overschreden, werd derhalve in het MER niet duidelijk.

De Commissie concludeerde dat de uitwerking van de fijn stofberekening in het MER en de aanvulling onvoldoende was. De Commissie adviseerde om een juiste berekening van de fijn stofemissie te geven, op basis daarvan de concentratieberekeningen uit te voeren en daarbij te toetsen aan de grenswaarden. Hierbij kon gebruik worden gemaakt van de gewijzigde Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007².

Aanvulling op het MER van 30 maart 2009

- In de aanvulling van 30 maart 2009 zijn nieuwe berekeningen uitgevoerd op basis van de juiste invoergegevens. Uit de berekeningen blijkt dat voldaan kan worden aan de grenswaarden voor fijn stof. De Commissie concludeert dat de uitwerking van de fijn stofberekening afdoende is behandeld.

² De Regeling beoordeling luchtkwaliteit is op 19 december 2008 gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen voor intensieve veehouderij zijn:

- geen beoordeling van de luchtkwaliteit op locaties waartoe leden van het publiek geen toegang hebben en waar geen vaste bewoning is;
- concentraties worden bepaald vanaf de grens van de inrichting, op een punt dat representatief is voor de luchtkwaliteit van een gebied van minimaal 250 bij 250 meter ter plaatse.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Willems Beheer B.V.

Bevoegd gezag: het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg

Besluit: vergunningverlening ingevolge Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C.14.0

Activiteit: uitbreiding varkenshouderij en een mestbe- en verwerkingsinstallatie

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijze, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. De zienswijze is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Regionale dagbladen en huis aan huis bladen

aanvraag richtlijnenadvies: 22 mei 2007

ter inzage legging startnotitie: 31 mei tot en met 11 juli 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 1 augustus 2007

richtlijnen vastgesteld: 27 augustus 2007

kennisgeving MER in: Echo aan de Maas, d.d. 23 april 2008

aanvraag toetsingsadvies: 8 april 2008

ter inzage legging MER: 24 april tot en met 4 juni 2008

aanvulling MER: 5 november 2008

toetsingsadvies MER en de aanvulling daarop uitgebracht: 4 maart 2009

kennisgeving Aanvullend MER in Regionale dagbladen en huis aan huis bladen

aanvraag toetsingsadvies: 30 maart 2009

ter inzage legging MER: 2 april tot en met 13 mei 2009

verlenging ter inzage legging MER: tot en met 10 juni 2009

Aanvullend toetsingsadvies uitgebracht: 15 juli 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.J.M. Hendriks (tevens secretaris)

ing. M. Pijnenburg

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Achmea Rechtsbijstand namens Jansen Champignons BV, America
(Echter, deze is later ingetrokken)

Aanvullend toetsingsadvies over het MER Varkenshouderij en mestverwerking Willems Beheer BV te America

Willems Beheer BV is voornemens haar bedrijf aan de Hoebertweg 15 te America uit te breiden en om mest (digestaat) op de locatie te verwerken. Hiervoor wordt een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2750-0

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

